

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 20/2003 vp

Hallituksen esitys vuoden 2003 toiseksi lisätalousarvioksi

Hallituksen esitys vuoden 2003 toisen lisätalousarvioesityksen (HE 89/2003 vp) täydentämisestä

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 14 päivänä lokakuuta 2003 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen vuoden 2003 toiseksi lisätalousarvioksi (HE 89/2003 vp).

Lisäksi eduskunta on 4 päivänä marraskuuta 2003 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan edellä mainittua hallituksen esitystä täydentävän hallituksen esityksen (HE 106/2003 vp).

Valiokunta on käsitellyt esitykset yhdessä ja antaa esityksistä yhteisen mietinnön.

Lisätalousarvioaloitteet

Valiokunta on käsitellyt esitysten yhteydessä eduskunnan 23 päivänä lokakuuta 2003 lähettämät lisätalousarvioaloitteet

— LTA 63/2003 vp — Tuija Nurmi /kok: Silmälasien arvonlisäveron alentaminen (11.04.01)

— LTA 64/2003 vp — Outi Ojala /vas ym.: Määrärahan osoittaminen lasten ja nuorten psykiatriseen kuntoutukseen (33.18.60)

— LTA 65/2003 vp — Erkki Pulliainen /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen haja-asutusalueiden vähittäiskauppojen investointitukeen (32.30.40)

Jaostokäsittely

Asia on valmisteltu asiayhteyden mukaisesti valtiovarainvaliokunnan kaikissa jaostoissa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yksityiskohtaiset perustelut

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Momentille on esitetty lisäystä 1 200 000 euroa. Momentin perustelujen selvitysosan mukaan lisämäärärahasta on tarkoitus käyttää 400 000 euroa mahdollisten uusien siviilikriisinhallintaoperaatioiden rahoittamiseen Länsi-Balkanilla, Keski-Aasiassa ja Afganistanissa. Valiokunnan ulkoasiainministeriöltä saaman selvityksen mukaan luettelosta puuttuu mahdollinen uusi siviilikriisinhallintaoperaatio Irakissa.

Saadun selvityksen mukaan Suomi on kuluvana vuonna tukenut humanitaarista toimintaa Irakissa 4,8 miljoonalla eurolla. Madridin maksulupauskonferenssissa 23.—24.10.2003 Suomen maksulupaus vuodelle 2004 oli 5 000 000 euroa. Siviilikriisinhallintasektorilla Suomi lähetti Irakiin huhti—kesäkuussa 2003 yhdeksän palomiestä jälleenrakennustöihin YK:n humanitaarisen avun koordinaattorin UNOCHI:n pyynnöstä. Lisäksi on tarkoitus turvallisuustilanteen salliessa lähettää Irakiin yksi miinanraivaus-

asiantuntija sekä joukkohautojen arviointiryhmä.

Irakin poliisisektorilla apua tarvitaan uusien poliisien kouluttamisessa, olemassa olevien poliisien jälleenkouluttamisessa ja 65 000 poliisin varustamisessa. Koulutus voi tapahtua joko Irakissa tai sen ulkopuolella. Koulutusohjelman on kehittänyt väliaikaishallinto yhdessä Yhdysvaltojen oikeusministeriön kanssa, ja se toimii mallina kaikelle Irakin poliisikoulutukselle. Poliisikoulutusprojektia Jordaniassa koordinoi Iso-Britannia. Iso-Britannia on toivonut, että myös Suomi voisi tarjota henkilökuntaa, rahoitusta ja varusteita koulutusohjelmaan. Mikäli Suomi päättäisi osallistua poliisikoulutukseen, tavoitteena olisi saadun selvityksen mukaan 5—10 kouluttajan lähettäminen em. tehtäviin. Hankkeen kustannukset vuositasolla olisivat noin 1 000 000 euroa.

Valtiovarainvaliokunta toteaa, että YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi 16.10.2003 yksimielisesti Irakia koskevan päätöslauselman 1511. Päätöslauselma oikeuttaa ja kehottaa YK:n jäsenmaita osallistumaan Irakin sodan jälkihoitoon sekä sotilaallisesti että taloudellisesti. Hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittinen valiokunta UTVA päätti 24.10.2003 selvityksen aloittamisesta em. poliisikouluttajien lähettämiseksi Jordaniaan.

Valtiovarainvaliokunta ei näe estettä sille, että momentin määrärahan siviilikriisinhallintaoperaatioiden rahoittamiseen varatusta 400 000 eurosta erikseen määriteltävä osuus käytettäisiin mahdolliseen siviilikriisinhallintaoperaatioon Irakissa, mikäli tämä poliittisesti ja eduskunnan päättämien linjausten mukaisesti nähdään tarkoituksenmukaiseksi.

Pääluokka 26
SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

23. *Viranomaisradioverkon kehittämishankkeen kokonaisrahoitus* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille sisältyy viranomaisradioverkon kehittämishankkeen kokonaisrahoitus. Osa hankkeesta muodostuu siitä, että viranomaisradioverkko on suunniteltu luovutettavaksi apportina valtion kokonaan omistamalle osakeyhtiölle. Samalla on varauduttu lunastamaan yhtiön osakekannasta TeliaSoneran omistama osuus. Tällä hetkellä VIRVE-verkon operoinnista vastaa sopimusperusteisesti valtion (60 %) ja TeliaSoneran (40 %) omistama yhtiö, Suomen Erillisverkot Oy.

VIRVE-verkon omistuksen ja operoinnin ratkaisemiseksi tarkoituksenmukaisimmalla tavalla liikenne- ja viestintäministeriö on saadun selvityksen mukaan käynyt neuvotteluja TeliaSoneran kanssa Suomen Erillisverkot Oy:n omistuksen siirtämiseksi Suomen valtiolle kokonaisuudessaan. Hallituksen talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa asiaa käsiteltäessä päädyttiin siihen, että osakkeiden lunastukseen varataan 5 miljoonaa euroa keskeneräisten kauppahintaneuvottelujen vuoksi. Nämä neuvottelut ovat edelleen käynnissä. On tarpeellista säilyttää joustavuus, jotta ei rajoiteta valtion valinnanmahdollisuuksia sen ratkaistessa VIRVE-verkon operoinnista vastaavaan yhtiöön liittyviä omistusjärjestelyjä.

Edellä olevan perusteella momentin perustelujen päätösoosan kolmannesta kappaleesta poistetaan nimeltä mainittu osakeyhtiö, Suomen Erillisverkot Oy. Valiokunta antaa valtuuden järjestelylle, jossa on mahdollista siirtää VIRVE-verkko valtion kokonaisuudessaan omistamalle osakeyhtiölle sekä tarvittaessa ostaa olemassa oleva operointiyhtiö kokonaisuudessaan omistukseensa VIRVE-verkon operointiin.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

(1. ja 2. kappale kuten HE 89/2003 vp)

Valtion omistama viranomaisradioverkko, mukaan lukien siihen sisältyvä kiinteistövarallisuus, saadaan luovuttaa *valtion kokonaan omistamalle viranomaisradioverkkotoiminnan yhtiölle* apportina noin 21 000 000 euron määräästä, sen jälkeen kun yhtiön koko osakekanta on valtion omistuksessa.

Pääluokka 31
LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

24. Tiehallinto

78. *Eräät tiehankkeet* (arviomääräraha)

Hallituksen esityksen mukaan momentilta vähennetään 20,4 miljoonaa euroa, koska eräiden tiehankkeiden rakentamisen käynnistyminen on viivästynyt. Hankkeiden sopimusvaluuksia ei muuteta. Saadun selvityksen mukaan hankkeiden tarvitsema rahoitus budjetoidaan myöhemmin hankkeiden etenemisen mukaisesti.

Liikenne- ja viestintäministeriö on lisäksi ehdottanut, että momentilta vähennetään vielä yksi miljoona euroa, koska Nuijamaan raja-aseman tieyhteyttä koskevaa valtiosopimusta ei tulla aiemmista suunnitelmista poiketen allekirjoittamaan kuluvan vuoden aikana. Hankkeen valmistelu voidaan aloittaa, mutta töiden varsinainen käynnistyminen viivästyy.

Nyt tehtävät määrärahojen vähennykset ovat budjettitekniikkaan liittyviä muutoksia, joilla ei saadun selvityksen mukaan ole vaikutusta hankkeiden käytännön etenemiseen. Valiokunta korostaa tässä yhteydessä kuitenkin sitä, että määrärahojen budjetoinnista tulee jatkossa huolehtia niin, ettei hankkeiden käynnistymiseen ja etenemiseen tule viivästyksiä määrärahojen niukkuuden vuoksi.

Tieverkon rahoituksen osalta varsinainen ongelma on perustienpidon määrärahojen alhainen taso, johon lisätalousarviossa ei ehdoteta pa-

rannusta. Esim. liikenneturvallisuuden parantaminen edellyttäisi selkeää tasokorotusta perustienpidon määrärahoihin. Valiokunta ottaa perusteellisemmin kantaa perustienpidon rahoitukseen liittyviin kysymyksiin käsitellessään ensi vuoden talousarvioehdotusta.

Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksen perusteella momentilta vähennetään hallituksen ehdotuksen lisäksi 1 000 000 euroa.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentilta vähennetään 21 400 000 euroa.

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Suomen rataverkko on korjattu pääosin 1960- ja 1970-luvuilla. Rataverkon kuntoa uhkasi vakava romahdus 1990-luvulla, mutta tämä saatiin torjuttua parantamalla perusradanpidon rahoitusta lisätalousarvioiden yhteydessä 1990-luvun loppupuolella.

Saadun selvityksen mukaan korvausinvestointien toteuttaminen edellyttäisi vuosittain noin 170 miljoonan euron määrärahaa. Kuluvalle vuodelle korvausinvestointeihin osoitettiin vajaat 120 miljoonaa euroa, ja ensimmäisessä lisätalousarviossa määrärahaa lisättiin 30 miljoonalla eurolla. Nyt korvausinvestointeihin ehdotetaan 10,6 miljoonan euron lisäystä.

Valiokunta katsoo, että ratatöiden pitkäjänteisen suunnittelun kannalta lisätalousarviot ovat epätarkoituksenmukainen ja kallis tapa huolehtia rahoituksesta. Riittävä rahoitus tulee turvata varsinaisen talousarvion yhteydessä. Näin hankkeet voitaisiin toteuttaa taloudellisesti sekä myös liikennejärjestelyjen kannalta optimaalisella tavalla. Lisätalousarviomenettely aiheuttaa myös kohtuutonta epävarmuutta työntekijöiden ja muidenkin alalla toimijoiden keskuudessa.

Perusradanpidon lähitulevaisuus näyttää erittäin ongelmalliselta, sillä ensi vuoden talousarvioesityksen lähtökohtana on korvausinvestointeihin suunnatun määrärahan pudottaminen noin 106 miljoonaan euroon. Tämä olisi vain

noin 60 prosenttia määrärahatarpeesta. Mikäli määrärahaa ei koroteta, nopeus- ja painorajoitusten määrä tulee edelleen lisääntymään, ja ratatöitä tekevää henkilökuntaa joudutaan lomauttamaan ja irtisanomaan.

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut menot

89. Suomen Erillisverkot Oy:n omistusjärjestelyt (arviomääräraha)

Momentin 26.01.23 perusteluihin viitaten valiokunta ehdottaa, että momentin nimikettä ja toista kappaletta muutetaan.

Momentti ja momentin nimike muuttuvat seuraaviksi:

89. Viranomaisradioverkkotoiminnan yhtiön osakkeet (arviomääräraha)

(1. kappale kuten HE 89/2003 vp)

Määrärahaa saa käyttää viranomaisradioverkkotoiminnan yhtiön osakkeiden hankintaan.

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

50. Kansainvälistymispolitiikka

40. Toimialakohtainen yritysten kansainvälistyminen (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 000 000 euroa. Määrärahan vähennys johtuu siitä, että vuoden 2003 arvioituista avustusten maksatuksista osa siirtyy vuodelle 2004 ja osa vuodelle 2005. Maksatusten myöhentyminen on johtunut mm. tietojärjestelmiin liittyvistä ongelmista. Valiokunta pitää tärkeänä, että tieto- ym. järjestelmien toimivuus varmistetaan ja että maksatusten siirtyminen seuraaville vuosille ei jatkossa heikennä muiden hankkeiden rahoitusta.

Pääloukka 33
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN
HALLINNONALA

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arvionmääräraha)*

Kelan harkinnanvaraiseen kuntoutukseen on kuluvan vuoden talousarviossa osoitettu yhteensä 98 000 000 euroa. Nyt määrärahaa ehdotetaan korotettavaksi 4 000 000 eurolla, joka käytettäisiin erityisesti lasten ja nuorten psykiatriseen kuntoutukseen. Tämän määrärahan turvin voidaan jatkaa jo aloitettuja terapioiden, mutta uusien terapioiden aloittamiseen se ei anna mahdollisuuksia. Käyntikertoja joudutaan myös kohtuuttomasti rajoittamaan.

Lasten ja nuorten psykiatrisiin palveluihin on suunnattu viime vuosina selkeitä lisäpanostuksia parantamalla kuntien rahoituspohjaa sekä lisäämällä Kelan harkinnanvaraiseen kuntoutukseen osoitettavia määrärahoja. Samanaikaisesti kuntoutuksen kysyntä on kuitenkin kasvanut voimakkaasti. Mielenterveyslain lähtökohtana on, että psykiatrisen hoidon ja kuntoutuksen järjestämisvastuu on kunnallisella terveydenhuollolla. Kansaneläkelaitoksen järjestämä psykiatrisen kuntoutuksen täydentää kuntien järjestämiä palveluita. Jotta tehtävienjako julkisen terveydenhuollon ja Kelan välillä olisi selkeä, sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on selvittää julkisen terveydenhuollon ja Kelan väliseen tehtävienjakoon ja kustannusvastuuseen liittyviä kysymyksiä ja sopia mm. psykoteriapalveluita koskevasta työnjaosta.

Valiokunta katsoo, että lasten ja nuorten psykiatristen palveluiden järjestämiseen on jatkossakin suunnattava tuntuvia voimavaroja. Kun yhteiskunnan voimavarat ovat kuitenkin rajalliset, on tärkeää parantaa määrärahojen koordinaatiota ja selkeyttää vastuukysymyksiä eri toimijoiden välillä. Hoidon onnistumisen kannalta

on ensiarvoisen tärkeää, että kuntoutuksen jatkuvuus ja tätä kautta tuloksellisuus voidaan turvata parhaalla mahdollisella tavalla. Hoito- ja kuntoutusmäärärahojen riittävyyden turvaamiseksi on myös tärkeää suunnata enemmän voimavaroja lasten ja perheiden hyvinvointia tukevaan sekä ennaltaehkäisevään työhön. Samalla on huolehdittava siitä, että lasten mielenterveyteen liittyvät ongelmat selvitetään riittävän nopeasti ja että hoitopääsy varmistetaan oikea-aikaisesti. Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että vaikeasti sairaiden lasten hoito kuuluu erikoissairaanhoidon vastuulle.

Valiokunta ottaa perusteellisemmin kantaa lasten ja nuorten psykiatristen palveluiden järjestämiseen liittyviin kysymyksiin käsitellessään ensi vuoden talousarvioesitystä.

Pääloukka 34
TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

07. Pakolais- ja siirtolaisuusasiat

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon ehdotetaan yhteensä 6,3 miljoonan euron lisäystä. Syynä määrärahan lisäämiseen on lähinnä vastaanottokeskuksiin majoitettujen turvapaikanhakijoiden arvioitua suurempi määrä.

Saadun selvityksen mukaan turvapaikanhakijoita on kuluvan vuoden elokuun loppuun mennessä ollut jonkin verran viime vuotta vähemmän. Turvapaikkahakemusten käsittelyajat ovat myös lyhentyneet jonkin verran viime vuodesta, mutta käsittelyaika on edelleen yli 300 vuorokautta.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että turvapaikkahakemusten käsittelyajat ovat edelleen liian pitkiä. Hakemusten hidas käsittely on inhimilliseltä kannalta kohtuutonta, ja se aiheuttaa myös huomattavia lisäkustannuksia niin valtiolle kuin kunnillekin.

TULOARVIOT**Osasto 15
LAINAT****03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta***01. Nettolainanotto ja velanhallinta*

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa. Muutos johtuu 1 000 000 euron vähennyksestä momentilta 31.24.78.

Momentti muuttuu seuraavaksi:

Momentille merkitään lisäystä 104 243 000 euroa.

YHTEENVETO

Hallituksen esitysten mukaan ehdotetaan tuloarvioihin (ilman nettolainanottoa ja velanhallintaa) nyt yhteensä 1 191 998 000 euron lisäystä, määrärahoihin 1 297 898 000 euron lisäystä ja nettolainanottoon ja velanhallintaan 105 243 000 euron lisäystä.

Valiokunta on ehdottanut määrärahoihin 1 000 000 euron vähennystä momentille 31.24.78 ja 1 000 000 euron vähennystä nettolainanoton lisäykseen momentille 15.03.01. Näiden muutosten jälkeen olisivat kuluvan vuoden budjetoidut tuloarviot ja määrärahat varsinainen talousarvio huomioon ottaen seuraavat:

- tuloarviot 36 361 042 000 euroa (ilman nettolainanottoa ja velanhallintaa)
- määrärahat 37 417 285 000 euroa
- nettolainanotto ja velanhallinta 1 056 243 000 euroa.

PÄÄTÖSEHDOTUS

Edellä lausuttuun viitaten ja muilta osin hallituksen esitysten perusteluihin yhtyen valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että ehdotus vuoden 2003 toiseksi lisätalousarvioksi hyväksytään muutoin hallituksen esityksen ja sitä täydentävän esityksen mukaisena, paitsi mo-

menttien 15.03.01, 26.01.23, 31.24.78 ja 31.99.89 osalta muutettuna,

että lisätalousarvioaloitteet LTA 63—65/2003 vp hylätään,

että lisätalousarviota sovelletaan 20 päivästä marraskuuta 2003 alkaen.

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Markku Rossi /kesk
vpj.	Matti Ahde /sd	Matti Saarinen /sd
jäs.	Eva Biaudet /r	Anni Sinnemäki /vihr
	Jyri Häkämies /kok	Kari Uotila /vas
	Kyösti Karjula /kesk	Jukka Vihriälä /kesk
	Jari Koskinen /kok	vjäs. Christina Gestrin /r
	Pekka Kuosmanen /kok	Mikko Immonen /vas
	Reijo Laitinen /sd	Mikko Kuoppa /vas
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk	Eero Lämsä /kesk
	Mika Lintilä /kesk	Olli Nepponen /kok
	Pekka Nousiainen /kesk	Tuija Nurmi /kok
	Pirkko Peltomo /sd	Maija Rask /sd
	Virpa Puisto /sd	

Valiokunnan sihteereinä jaostokäsittelyissä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Alpo Rivinoja
valiokuntaneuvos Hellevi Ikävalko

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila
valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.

VASTALAUSE 1

*Yksityiskohtaiset perustelut***MÄÄRÄRAHAT****Pääluokka 24****ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA****99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot***25. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)*

Yhdysvallat liittolaisineen hyökkäsi Irakiin ennen kuin YK:n asetarkastajat olivat saaneet työnsä päätökseen ja miehitti maan ilman Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston myötävaikutusta. Viimeistään miehityksen jälkeen on käynyt myös ilmi, ettei sotatoimien perusteeksi esitettyä Irakin muodostamaa välitöntä joukkotuhoaseista aiheutuvaa sotilaallista uhkaa ollut olemassa, joten hyökkäys oli YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden vastainen teko.

Hyökkäystä perusteltiin myös Irakin yhteyksillä terroristijärjestöihin ja niiden aiheuttamalla vaaralla. Tämä peruste on myös osoittautunut kestävämmäksi.

YK:n peruskirja ei tunne humanitaarisista syistä tehtyä sotilaallista interventiota, ja tässä suhteessa muutoinkin kansainvälinen oikeus on toistaiseksi kehittymätön. Näin ollen miehityksen oikeutusta ei myöskään voi johtaa humanitaarisen intervention periaatteesta, joka on tuotu esille muiden perusteiden osoittaututtua paikansapitämättömiksi. On kuitenkin perusteltua

kehittää YK:n toimintaa niin, että voidaan oikealla tavalla puuttua Irakin vallasta suistettujen hallinnon kaltaisiin despoottisiin järjestelmiin.

YK:n turvallisuusneuvosto on myöhemmin hyväksynyt päätöslauselman, joka käsittelee syntynyttä tilannetta, mutta Irakin hallinto on edelleen miehittäjien käsissä ja sitä avustaa miehittäjän asettama hallitseva neuvosto. YK:n rooli Irakissa on selkeytymätön.

Turvallisuustilanne Irakissa on heikko. Yhdysvallat ja sen liittolaiset samoin kuin näiden perustamat poliisivoimat ovat jatkuvien sotilaallisten iskujen kohteena, ja toisaalta miehittäjän toiminnan takia merkittävä määrä siviilejä on saanut surmansa tai vammautunut. Irakilaisten terrori-iskuja on kohdistunut siviilikohteisiin.

Turvallisuustilanteen takia Irakin tilannetta seurannut ja erinäisiä humanitaarisia tehtäviä hoitanut YK:n henkilöstö on joutunut lähtemään Irakista. Myös vapaaehtoiset avustusjärjestöt ovat joutuneet rajoittamaan toimintaansa samasta syystä.

Valiokunnassa on tuotu esille suomalaisten osallistuminen Irakin poliisitoimen kehittämiseen, mikä seikka ei ilmene hallituksen esityksestä.

Näissä oloissa ei ole perusteltua, että Suomi osallistuu kriisinhallintaan Irakissa.

Ehdotamme, että momentin 24.99.25 perusteluissa lausuttaisiin:

Määrärahaa ei saa käyttää Irakin siviilikriisinhallinnan menoihin. Valiokunta ei ole hyväksynyt Suomen osallistumista Irakin siviilikriisinhallintatehtäviin vallitsevissa olosuhteissa, ja siksi valiokunta edellyttää, että eduskuntaa kuullaan ennen mahdollista Irakin siviilikriisinhallinnan aloittamista.

Pääluokka 33**SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN
HALLINNONALA****18. Sairausvakuutus**

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Kun kunnat eivät ole huolehtineet kaikilta osin velvollisuuksistaan, eduskunnan on ollut pakko osoittaa Kansaneläkelaitoksen kautta erityinen määräraha lasten ja nuorten psykiatriseen kuntoutukseen.

Vuoden 2003 varsinaisessa talousarviossa varattu määräraha on osoittautunut riittämättömäksi. Toisessa lisätalousarviossa hallitus esittääkin tämän takia kertaluonteisesti varattavaksi 4 000 000 euron lisämäärärahan Kansaneläke-

laitoksen järjestämään harkinnanvaraiseen kuntoutukseen, erityisesti lasten ja nuorten psykiatriseen kuntoutukseen. Jotta uusi kuntoutus voitaisiin aloittaa tarvittavassa laajuudessa, tulee määrärahaa esitetystä kuitenkin lisätä. Ei ole pidettävä tyydyttävänä, että määrärahaa käytettäisiin vain aloitetun kuntoutuksen ylläpitämiseen. Ehdotus tarkoittaa asiallisesti myös sitä, että vuoden 2004 budjetissa tulee varautua arvioimaan määrärahan tarvetta uudestaan tai sitten huolehtia yleensä kuntien valtionosuuksien riittävydestä ja varmistaa samalla, että kunnat täyttävät lasten ja nuorten psykiatriseen kuntoutukseen liittyvät velvoitteensa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 33.18.60 otettaisiin lisäyksenä 2 000 000 euroa lasten ja nuorten psykiatriseen kuntoutukseen.

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2003

Kari Uotila /vas
Mikko Immonen /vas
Mikko Kuoppa /vas

Yhdyn vastalauseeseen momentin 33.18.60 osalta

Anni Sinnemäki /vihr

VASTALAUSE 2

*Yksityiskohtaiset perustelut***MÄÄRÄRAHAT****Pääluokka 32****KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN
HALLINNONALA****60. Energiapolitiikka***41. Avustus koelaitoksen rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Kansallisessa ilmasto-ohjelmassa (VNS 1/2001 vp) linjattiin neljä instrumenttia, joilla energian hankintaa monipuolistetaan ja ohjataan vähemmän kasvihuonekaasuja päästävään suuntaan Kioton ilmastopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Nämä instrumentit ovat investointituki, verotuki, uuden teknologian kehittäminen ja uuden rahoitusinstrumentin kehittäminen suurille demonstraatiohankkeille.

Hallitus on nyt ensimmäistä kertaa tehnyt esityksen listassa mainitun neljännen instrumentin käyttöön ottamisesta eli demonstraatiotuen myöntämisestä uutta energiateknologiaa edustavan suuren koelaitoksen rakentamista varten. Demonstraatiohanketukea koskevan rahoitusinstrumentin avaaminen on myönteistä. Tukeen varattu kolmen vuoden siirtymämääräraha vain on erittäin pieni verrattuna kansallisessa ilmasto-ohjelmassa linjattuun 17—34 miljoonaan euroon joka kolmas vuosi.

Uusiutuvien energialähteiden edistäminen ei ole Suomessa edennyt toivotulla tavalla. Tähän viittasi myös kauppa- ja teollisuusministeri

Mauri Pekkarinen eduskunnan kyselytunnilla 6.11.2003 lausuaan seuraavasti: "Suomi on sitoutunut siihen, että vuonna 2010 esimerkiksi sähköstä tuotetaan 31,5 prosenttia uusiutuvilla kotimaisilla energialähteillä ja tämä ikään kuin uusiutuvien investointi, millä vauhdilla nyt edetään, kieltämättä ei sillä vauhdilla saavuteta tuota tavoitetta 2010 mennessä. Meidän pitää panna lisää kaasua tähän asiaan". Demonstraatiolaitoksen rakentamiseen tarkoitettua tukea on siten kohdennettava ensisijassa uuden bioenergiateknologian käyttöönottoon sekä uutta energiateknologiaa käyttävän suuren tuulivoimapuiston rakentamiseen. Määrärahaa ei pidä kohdentaa jätteen polton tukemiseen, koska sitä tuetaan jo nyt huomattavan suurilla summilla verrattuna esimerkiksi jätelain hierarkian mukaan ensisijalla olevaan jätteen synnyn ehkäisyyn käytettäviin määrärahoihin.

Edellä olevan perusteella ehdotan, että eduskunta täydentää vuoden 2003 toisen lisätalousarvion momentin 32.60.41 perusteluja seuraavasti:

Määräraha on suunnattava sellaisen uutta energiateknologiaa käyttävän suuren koelaitoksen rakentamiseen, joka tukee uusiutuvan energian tuotannon edistämistä kansallisen ilmasto-ohjelman mukaisesti. Tuen ei siten tule koskea kierrätyspolttoaineen eli käytännössä yhdyskuntajätteen polton tai kaasutuksen edistämistä. Jätteen polton edistäminen heikentää motivaatiota ja resursseja jätelain hierarkian ensisijaisen tavoitteen eli jätteen synnyn ehkäisyyn.

Vastalause 2

VaVM 20/2003 vp — HE 89/2003 vp, HE 106/2003 vp

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2003

Anni Sinnemäki /vihr